

โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์
Chiang Rai Prochadankho Hospital

โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ จังหวัดเชียงราย

ระเบียบปฏิบัติ เรื่อง การรับ-ปฏิเสธสิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยา	วันที่ออกเอกสารครั้งแรก วันที่ 1/กรกฎาคม/2562
รหัสเอกสาร SP – PTH – B04	ปรับปรุงครั้งที่ 3 วันที่ 31/ตุลาคม/2568
ทีม/ กลุ่มงาน/ หน่วยงาน พยาธิวิทยากายวิภาค	
ผู้จัดทำ นางสาวสุวิมล ชินไตรภพ	ผู้รับรอง แพทย์หญิงนทีพร กอบพิงตน
ผู้อนุมัติ นายแพทย์สมศักดิ์ อุทัยพิบูลย์	

ระเบียบปฏิบัติ เรื่อง การรับ-ปฏิเสธสิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยา

ผู้จัดทำ

(นางสาวสุวิมล ชินไตรภพ)
นักวิทยาศาสตร์การแพทย์

ผู้รับรอง

(แพทย์หญิงนทีพร กอบพิงตน)
หัวหน้ากลุ่มงานพยาธิวิทยากายวิภาค

ผู้อนุมัติ

(นายแพทย์สมศักดิ์ อุทัยพิบูลย์)
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์

โรงพยาบาลราชประชานุเคราะห์
Chiang Prachanukhet Hospital

โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ จังหวัดเชียงราย

ระเบียบปฏิบัติ เรื่อง การรับ-ปฏิเสธสิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยา	วันที่ออกเอกสารครั้งแรก วันที่ 1/กรกฎาคม/2562
รหัสเอกสาร SP – PTH – B04	ปรับปรุงครั้งที่ 3 วันที่ 31/ตุลาคม/2568
ทีม/ กลุ่มงาน/ หน่วยงาน พยาธิวิทยาภายใน	
ผู้จัดทำ นางสาวสุวิมล ชินไตรภพ	ผู้รับรอง แพทย์หญิงนันทิพร กอบพิงตัน
	ผู้อนุมัติ นายแพทย์สมศักดิ์ อุทัยพิบูลย์

วัตถุประสงค์

1. เพื่อใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในกลุ่มงานพยาธิวิทยาภายใน
2. เพื่อให้ได้สิ่งส่งตรวจที่ถูกต้องเหมาะสมในการตรวจวินิจฉัย

ขอบเขต

เป็นแนวทางปฏิบัติงานด้านการรับ-ปฏิเสธสิ่งส่งตรวจสำหรับเจ้าหน้าที่ภายในกลุ่มงานพยาธิวิทยาภายใน

นิยามศัพท์

สิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยา หมายถึง เนื้อเยื่อหรือสารคัดหลั่ง ที่มาจากร่างกายมนุษย์

หน้าที่รับผิดชอบ

1. พนักงานธุรการ
2. นักวิทยาศาสตร์การแพทย์

ขั้นตอนการปฏิบัติ

ห้องปฏิบัติการรับสิ่งส่งตรวจ ดังต่อไปนี้

1. ชิ้นเนื้อศัลยกรรม (Surgical pathology) ที่ส่งมาจากภายในโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ และโรงพยาบาลชุมชน (รหัสสิ่งส่งตรวจ S)
2. สิ่งส่งตรวจทางเซลล์วิทยา (Cytology) ที่ส่งมาจากภายในโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ และโรงพยาบาลชุมชน (รหัสสิ่งส่งตรวจ C = Non-gyne/ Pa = Conventional pap smear/ LBC = Liquid Base Cytology)
3. สิ่งส่งตรวจเพื่อขอตรวจ Frozen section หมายถึง ชิ้นเนื้อศัลยกรรมจากการผ่าตัดภายในโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ เพื่อให้ได้ผลการตรวจในระหว่างการผ่าตัด (รหัสสิ่งส่งตรวจ S)
4. สิ่งส่งตรวจเพื่อขอตรวจ Immunofluorescence ชิ้นเนื้อที่ส่งมาจากภายในโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์
5. การทบทวนผลการวินิจฉัยทางพยาธิวิทยา (Review slide) ที่มารักษาต่อภายในโรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ (รหัสสิ่งส่งตรวจ R) และการขอตรวจเพิ่มเติม

หมายเหตุ

- การส่งตรวจ Frozen section ให้ส่งไปปรึกษาล่วงหน้า 1 วัน ก่อนการผ่าตัด
- การส่งตรวจ Immunofluorescence ให้ส่งไปปรึกษาล่วงหน้า 2 วัน ก่อนการผ่าตัด

การรับสิ่งส่งตรวจ

1. เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง นำสิ่งส่งตรวจวางไว้ที่จุดรับสิ่งส่งตรวจ บันทึกข้อมูลลงในสมุดรับสิ่งส่งตรวจ
2. เจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้องของข้อมูลในใบส่งตรวจและสิ่งส่งตรวจ
3. ตรวจสอบการ Request ในระบบ HoMC ตามเอกสารระเบียบปฏิบัติ เรื่อง การทำรายการขอตรวจทางพยาธิ

โรงพยาบาลราชประชานุเคราะห์
Chiang Prachanukh Hospital

โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ จังหวัดเชียงราย

ระเบียบปฏิบัติ เรื่อง การรับ-ปฏิเสธสิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยา	วันที่ออกเอกสารครั้งแรก วันที่ 1/กรกฎาคม/2562
รหัสเอกสาร SP – PTH – B04	ปรับปรุงครั้งที่ 3 วันที่ 31/ตุลาคม/2568
ทีม/ กลุ่มงาน/ หน่วยงาน พยาธิวิทยาภายใน	
ผู้จัดทำ นางสาวสุวิมล ชินไตรภพ	ผู้รับรอง แพทย์หญิงนทีพร กอบพิงตัน
	ผู้อนุมัติ นายแพทย์สมศักดิ์ อุทัยพิบูลย์

วิทยา (SP-PTH-B05)
 ในกรณี รพ.ชุมชน นักวิทยาศาสตร์การแพทย์/พนักงานธุรการเป็นผู้ Request ในระบบ HoMC และเขียนเลข Reg.No ที่ไปส่งตรวจในช่องสำหรับเจ้าหน้าที่

4. หลังจากตรวจสอบเรียบร้อยแล้ว ทำการออกหมายเลขส่งตรวจตามประเภทสิ่งส่งตรวจ
5. Scan ใบส่งตรวจ

ในกรณี การทบทวนผลการวินิจฉัยทางพยาธิวิทยา (Review slide)และการขอตรวจเพิ่มเติม ภายในโรงพยาบาล ให้ค้นบล็อก สไลด์ ก่อนส่งพยาธิแพทย์

เกณฑ์การปฏิเสธสิ่งส่งตรวจ

1. การระบุ (Identification) สิ่งส่งตรวจที่ไม่ถูกต้อง ได้แก่
 - ไม่มีใบขอส่งตรวจ
 - ใบขอส่งตรวจไม่ได้ระบุข้อมูลผู้ป่วย เช่น ชื่อ-นามสกุล HN อายุ ฯลฯ
 - ชื่อ-นามสกุล และ HN ของผู้ป่วยในใบส่งตรวจ ไม่ตรงกับ ฉลากที่ปรากฏบนภาชนะสิ่งส่งตรวจ
 - ไม่มีฉลากติดบนสิ่งส่งตรวจ หรือมีรายละเอียดไม่ครบถ้วน
 - ชนิดของสิ่งส่งตรวจ ตำแหน่ง และจำนวนของสิ่งส่งตรวจ ไม่สอดคล้องกับที่ระบุในใบส่งตรวจ
2. ไม่มีสิ่งส่งตรวจหรือ Fixative ในภาชนะที่ส่งตรวจ
3. ภาชนะที่บรรจุชำรุดเสียหายไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าสิ่งส่งตรวจสูญหายหรือไม่
4. น้ำยารักษาสภาพสิ่งส่งตรวจไม่เหมาะสม
5. สภาพสิ่งส่งตรวจไม่เหมาะสม ได้แก่
 - ชิ้นเนื้อแห้ง กรอบ เน่า
 - สไลด์แตกหักจนไม่สามารถตรวจสอบได้
6. สิ่งส่งตรวจที่เกี่ยวกับคดีหรือจะต้องนำไปเป็นวัตถุพยาน
7. ข้อมูลในใบขอส่งตรวจ ไม่ระบุอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้
 - ไม่ระบุชนิดของสิ่งส่งตรวจ
 - ไม่ระบุชื่อแพทย์ผู้ขอส่งตรวจ
 - ไม่ระบุข้อมูลทางคลินิกที่สำคัญของผู้ป่วย

หมายเหตุ เกณฑ์อื่นๆที่พยาธิแพทย์ หรือหัวหน้าหน่วยศัลยกรรมพยาธิ เห็นสมควรให้ปฏิเสธสิ่งส่งตรวจเป็นรายๆ ไปเช่น ในกรณีที่ เป็น Slide/Paraffin block แต่ไม่มีใบรายงานผลเก่าแนบมาด้วย หรือในกรณีที่ต้องการศึกษา surgical margin แต่ไม่ระบุตำแหน่ง (Orientation)

วิธีปฏิบัติเมื่อห้องปฏิบัติการได้รับสิ่งส่งตรวจที่ไม่ถูกต้องตามข้อกำหนด

1. เจ้าหน้าที่รับสิ่งส่งตรวจ กรอกข้อมูลลงในแบบฟอร์มการปฏิเสธสิ่งส่งตรวจ พร้อมทั้งระบุเหตุผลในการปฏิเสธ
2. แจ้งให้หน่วยงานที่ส่งสิ่งส่งตรวจนั้นทราบ เพื่อดำเนินการแก้ไข
3. เมื่อแก้ไขเสร็จสิ้นแล้วให้นำส่งพร้อมใบแบบฟอร์มการปฏิเสธ

โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์
Chiang Rai Prochakroh Hospital

โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ จังหวัดเชียงราย

ระเบียบปฏิบัติ เรื่อง การรับ-ปฏิเสธสิ่งส่งตรวจทางพยาธิวิทยา	วันที่ออกเอกสารครั้งแรก วันที่ 1/กรกฎาคม/2562
รหัสเอกสาร SP – PTH – B04	ปรับปรุงครั้งที่ 3 วันที่ 31/ตุลาคม/2568
ทีม/ กลุ่มงาน/ หน่วยงาน พยาธิวิทยากายวิภาค	
ผู้จัดทำ นางสาวสุวิมล ชินไตรภพ	ผู้รับรอง แพทย์หญิงนทีพร กอบพิงตน
	ผู้อนุมัติ นายแพทย์สมศักดิ์ อุทัยพิบูลย์
<p>4. มีการติดตามสิ่งส่งตรวจที่ได้รับการปฏิเสธ เป็นกรณีๆ ไป</p> <p>หมายเหตุ ในกรณีที่ไม่สามารถแก้ไขได้ และยืนยันยืนยันที่จะให้ทำการตรวจวิเคราะห์สิ่งส่งตรวจนั้น ทางหน่วยงานจะระบุว่าเป็น “ตัวอย่างไม่เหมาะสม” ไว้ด้วย</p>	